

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 62. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Mejelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Szombat, március 14.

Gazdasági iskola Nagybecskereken.

— március 14.

Hire jár annak, hogy Makó városa legutóbbi közgyűlésében kijelentette, hogy neki a gazdasági iskola a felajánlott feltevések mellett nem kell. Az ügy állása a „Sz. N.” szerint a következő:

A gazdasági iskolát az állam létesítette Makón, kétségtelenül a város valamely jóakarójának csak helyeselhető közbenjárására. Az volt a megállapodás, a mint az már szokás, hogy a személyi kiadásokat az állam, a dologiakat a város viseli, hivatott akkor, hogy a személy drága, a dolog ellenben olcsó. A szükséges iskolaépületekre nézve pedig úgy szól a szerződés, hogy azokat a város köteles 60.000 korona költséggel felépíttetni, ezt az összeget azonban az állam évi részletekben visszafizeti. Már most a városi közgyűlés kimondta, hogy ő bizony akkor se ad egy fillért is a gazdasági iskolára, ha azt visszakapja. Makó város képviselőtestülete csak egyetlen kíván: vigye el az állam a gazdasági iskoláját, ahova akarja.

Ez az ügy élénken érdekelheti Nagybecskerek városát is. Megfontolandó volna, vajon nem kellene-e ezt az iskolát a mi városunknak átvennie a Makóval kötött megállapodás feltételei mellett. Nem dicsekedhetünk azzal, hogy az állam valami nagyon sokat tett volna Nagybecskerek érdekében. Most talán itt volna az ideje, hogy iskoláinkat egy olyannal szaporítsuk, melyről senki sem állíthatja, hogy nincs rá szükség s alig tudjuk elképzelni, hogy az állam ehhez ne nyújtson segítő kezét. Szinte csodálatos, hogy a legnagyobb vármegyék egyikében, ahol a lakosság tulajdonképpen mezőgazdasággal foglalkozik, mindenféle iskola van, csak nagyobb stíű

gazdasági iskola nincs. Alig mulik esztendő, hogy valamelyik nagyobb község ne kérne gimnáziumot, vagy más középiskolát. Épen csak gazdasági iskolát nem kérnek, mert nálunk még mindig az a felfogás uralkodik, hogy annak, aki földműveléssel foglalkozik, nem kell az iskola, valamiképpen csak teoriában küzdünk le azt a felfogást, hogy annak, aki ipari vagy kereskedői pályára lép, nincs szüksége teoretikus tanulmányra. Elég annak, ha kitanulja a maga mester-ségét vagy végig inaskodta valamelyik boltot. Ha már egyszer tanult is, mondjuk polgári iskolát is végzett, abból már a legtrikább esetben lesz praktikus iparos vagy kereskedő. A legjobb esetben is, ha már állami hivatalra nem aspirál, elmegy valamelyik bankba, ha pedig hely jut neki, a katonaintézetbe. Azért is halad olyan lassan a mi iparunk, azért nincs számbavehető kereskedelmünk s azért nem érjük el a mezőgazdaság terén sem azt az eredményt, melyre a mi áldott magyar földünk predestinálta a lakosságot.

A részletekre egyelőre nem térünk ki. Azt azonban hangsúlyozni kívánjuk, hogy máris akadtak városok, melyek a makói iskolát készséggel fogadják el. Ha tehát komolyan reflektálunk rája, gyorsan kell cselekednünk.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, március 14.

Nagybecskerek város képviselőtestülete, mint már jeleztük, f. é. március 16 án hétfőn d. u. 3 órakor rendes közgyűlést tart, melynek tárgyszorozata a következő.

1. Igazságügyi miniszter leirata a telek-könyvi betétszerkesztés tárgyában.
2. A törvényhatósági bizottság jóváhagyó határozata az 1908 évi költségvetés tárgyában.
3. Ugyanannak jóváhagyó határozata a város

különbéle pénztárai és alapjainak 1906. évi zár-számadása tárgyában.

4. Ugyanannak jóváhagyó határozata a városi nyugdíjszabályzatnak módosítása tárgyában.

5. Ugyanannak jóváhagyó határozata az ötödik állami ovoda tárgyában.

6. Ugyanannak jóváhagyó határozata a vár. bárcaszedők téli ruházata tárgyában.

7. Ugyanannak feloldó határozata a gör. keleti szerb iskolaszék segélve tárgyában.

8. Ugyanannak feloldó határozata Engel Ferenc és Messzinger Karolin faszegélye tárgyában.

9. Ugyanannak feloldó határozata a béga-parti ut kivilágítása tárgyában.

10. Alispáni határozat a virilis névjegyzék tárgyában.

11. Pápa város átírata a törvényhozáshoz intézendő és az állami feladatok teljesítéséért a bor és hús fogyasztási adók átengedését kérő felirat tárgyában.

12. Hivatalos előterjesztés az esküdtképek alaprajstromjának összeállítására kiküldendő bizottság tárgyában.

13. A vár tanács javaslata az 1908—1910. évekre kivetendő III. oszt. ker. adó kivétési bizottságba két bizalmiférfi kiküldetése tárgyában.

14. A kövezési bizottság előterjesztése a béga-parti állomáshoz vezető ut kikövezése tárgyában.

15. A nagybecskereki róm. kath. hitközség kérvénye a templom körüli kövezetnek új kövezettel való ellátása tárgyában.

16. Hivatalos jelentés az előfogati szolgál-mány kérbéadása tárgyában.

17. Ugyanannak a városház épületében levő boltelhelyiségek bérbéadása tárgyában.

18. Ugyanannak a városi mélykutaknak a jövőben miként leendő rendbentartása tárgyában.

19. Ugyanannak az ötödik állami ovoda felépítésére vonatkozó ajánlatok tárgyában.

20. Ugyanannak a tűzifa szállítására vonatkozó ajánlatok tárgyában.

21. A városi tanács javaslata a város vég-sorain ebek után fizetendő ebadó összegének le-szállítása tárgyában.

22. A városi tanács javaslata a Military-féle háznak a gyámpénztári tartalékalap tulajdonába leendő átadása tárgyában.

23. Hivatalos jelentés a január havi pénz-tárvizsgálatról.

24. A nagybecskereki állami anyakönyvi

A „TORONTÁL” tárcája.

Március 15.

Szabadság szent fája,
MégáHók alattad.
Szívemből bus panasz,
Mély fájdalom fakad!

Panasz szól ajkamról,
Vádolom e népet!
Önző, — gaz célokért
Feláldoznak téged!

Vérig marcangolja,
Szívemet a bánat!
Letépték fejedről
Szentelt koronádat!

Nem ártott kül vihar,
Bel férgék foga rág!
Halvan tavasz óta
Nem nyílt rajtad virág!

Mit vilálgaltó
Nagy Isten teremtet!
Gyarló emberi ész
Soha meg nem dönthet!

Az ad bus szívemnek,
Uj reményt, új hitet!
Hatalmas Istenség
Örködi felettéd!

Simonides Gyula.

Ugyanaz a vér.

Lassan, bizonyos méltósággal üötte el az ebédli fali órája a hetet.

Ugyanazon pillanatban nyílt az ajtó és Rus-selot apó e szavakkal lépett be rajta:

„Asztalhoz!”

„De nagypapa — felelte félve, alig hallhatóan valaki — hisz Jacques még nincs itt!”

Az öreg ráncbaszedett szemöldökkel, szigo-ruan válaszolt:

„No de itt kellene lennie! Nálam pont hétkor van az ebéd! Ha pedig ez a dolog tán nem tetszenék Jacques urnak, akkor Jacques ur mehet máshová étkezni!”

Jacqueline nem felelt; lehorgasztott fővel sietett a konyhába, hol vig szortyogással főtt már a leves.

A pontosság amolyan bogara volt Russelot apónak; és a pontosságra oly rátartós volt, mint a királyfiak az illetudásra és nem tűrt el há-zánál, bárki részéről is, egy pernyi késedel-met sem.

„Jacques félhatkor távozik hivatalából, du-ruzsolta tovább, egész ottléte alatt szórakozhatik barátjaival, én nem zavarom, hadd élvezze ifju-ságát! De hét órakor legyen itt! Ne én várjak ő reá!”

Russelot apó nem ismerte a kényelmet; amolyan vén katona volt, aki végigküzdötte a krimi, az o'asz, kínai és mexikói háborut. Szé-les sorban lógtak a falon az érmei; legelől a Legion d'honneur keresztje, melyet az 1870 iki háboruban szerzett. A szép sorjában felaggatott tányérok között, a lámpa sarva fényénél úgy ra-

gyogtak, mint a csillagok. Naponkint, nagy titok-ban, Jacqueline kis kacsói fényesítették őket.

Sokszor, nagyon sokszor állt meg előttük Russelot apó, elmúlt dicsőség és hőstettek em-lekei előtt. Bennük lelte örömet és vigaszt, mert a sors bizony nem valami kedvesen bánt az öreggel. Menyő és fia hat évvel esküvőjük után, egy szörnyű vasuti szerencsétlenségnek az áldozatai lettek; az öreg asszony, a felesége, ki e nagy csapást elfeledni nem tudta, fél évre reá szintén itthagya. Tan bosszút akart állni rajta a halál azért a bátorságért, melylyel annyiszor né-zett vele farkasszemét, mikor a harctéren igrá-lom nélkül, kérielhetetlenül kaszált körülötte.

Eggedül lakott két unotájával, Jacques-al és Jacqueline-el; szerény kapitányi nyugdíjából és Compagnie mendriére csekély végkielégítésből nevelte föl őket azzal az egy gondolattal, hogy Jacquesből becsületes férfit, Jacquelineből be-csületes asszonyt csinál.

Es panaszra nem is volt oka. Jacquelineből ügyes gazdaszony lett, aki bámulatraméltóan kezelte kicsiny háztartásukat. Jacques pedig egy nagy vállalat hivatalnoká volt, kit sokra becsül-tek főnökei és jó modora miatt nagy jövőt jó-soltak neki.

„De járja az, hogy a kölyök hét óra után merjen hazajönni?”

Es Russelot apó, kinek mindez egy pillá-nat alatt jutott eszébe, ismételtlen toltá oda tányérját a levestáéhoz; jel zni akarta, hogy már rég nem evett ilyen jó levest. Jacqueline pedig, levestérés közben, a legszelidebb hangon

UJDONSÁGOK

érkeztek, női és leány konfekciókban: raglan, gallér, kimonó, szakett. — Férfi és fiu konfekciókban: felöltő, raglan, kosztüm, nadrág, divat-mellény stb. legnagyobb választékban. Legolcsóbb áruk.

Telefon 141. **KOVÁCS GEDEON** Telefon 141.

275-34. angol szabó-műhely.

hivatal előterjesztése a hivatali díjak kezelése tárgyában.

25. A városi tanács javaslata Almászsán-Halmászsán János illetősége tárgyában.

26. A vár. tanács javaslata Dezső Anna illetősége tárgyában.

27. A vár. tanács javaslata Marx Jakab Miklós illetősége tárgyában.

28. A vár. tanács javaslata Virág Rozália illetősége tárgyában.

29. Herr Ödön gimn. tanár kérvénye szabadságának meghosszabbítása iránt.

30. Knopf Jakab városi jövedéki felügyelő kérvénye végkielégítésért.

És a netán beérkező tárgyak.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 15 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva minden nap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 16. Városi közgyűlés.
Március 20. Tudóvszelleljes egyesület közgyűlése.
Április 2., 3. Gyermeknap.
Április 11. Jótékony négyzet közgyűlése.
Április 13. Közig. bizottsági ülés.

Hatvanadik hajnalon.

— Március 15. —

Hatvan esztendőnek előtte dermesztő sötétség és a sírok csöndje fektette meg a földet. Vég nélküli csillagtalan éjszaka föllegei terpeszkedtek fölénk és az alvó sötétségben a nemzet is aludt. Odakünn a világ tengeren a hajnalodás tündér-ujjai már bontogatták a felhőtakarókat és a nyíló hasadékokon a virradat pirja derengett át, de a magyar szigeten még nem derült. Hőfehérke elaludt a sötét tervű kuruzslók bájitalától és a tűskekerítés elátkozott belterületén kétségbeesetten szunnyadt még minden.

Kőröskőrül már pitymallott és pacsirták zengték a hajnali napsugár zuhatagában a szabadság szent dalát és idebenn még csönd volt, rettenetes csönd. Csak utálatos bagylok huhogása sivitott az éjjelen át és nyomában a halál némasága uralgott a téreken. A szunnyadó Hőfehérke még királyjára várt.

És jött és ébresztett. Egyetlen napon kivágta a tűske-szőnyeg és egyetlen csókjára életre ébredt szendergő menyasszonya. A legszebbik mátkapár egymásé lehetett. A magyar ifjúság szívére ölelte a magyar szabadság fölkelteit menyasszonyát. És az idő is kiderült. A kőszá fellegek eltakarodtak és mögöttük kiragyogott a

nap, a mi napunk, a szabadság napja. Mindenható sugarai áttörték a szolgaság nyomasztó ködtegerét és makulátlan tisztasággal, a legszebb rózsza legegzebb színével mosolygott reánk. Bele-nézett a nemzet fénytelen szemébe és abban felragyogott az ébredő lét tüze. Milliányi sugarai a lelkünkbe szöttek, szelid csókkal ébresztették, verőfényes kacagással betöltötték és mi olyan véghetetlen szent örömmel örültünk, mert betelt az idők méhe és megváltattunk...

... Most a hatvanadik hajnalon beroppant és megkorhadtt a sírok megszentelt hantjain taposunk és ezeken a hantokon tavaszról-tavasza új virágok fakadnak. Nincsen illatuk, nincsen pompájuk és alig hogy kibujnak, bennünk is kinyílik a szabadság virága. Lelkünk mécsese megtelik az emlékezés oajával és lelkesedésünk tüzén kigyulad a láng: a hazaszeretet lángja. Ez melegít, ez éleszt, ez éltet odabenn és vigyázunk, hogy ki ne aludjék. Vele kialszik az élet és hiszünk mi is. Éleszsűk a lángot, ha élni akarunk.

— **Bírói kinevezések.** A bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló 1908. évi 6. t. cikk alapján eszközölt tömeges bírói előléptetéseket, mint már jeleztük, a hivatalos lap tegnapi száma közli. A király e hónap 10-én kelt legfelsőbb elhatározása alapján 572 bíró és ügyész a VII. fizetési osztályból lépett elő, 692 bíró és ügyész pedig törvényszéki bírónak, járásbíróvá, illetve ügyészsé nevezetett ki. Torontálvármegyében a következő előléptetések, illetve kinevezések történtek.

Junga Aladár nagybecskereki törv. bírót, Kohányi Viktor, Kovácsics Ferenc nagyszentmiklósi járásbírákat, Milasin Kálmán dr. pancsovai ügyészt, Benczur Jenő nagyikindai, Na uer György pancsovai törv. bírákat, Junker János nagybecskereki törv. bírót, Sipos Kálmán, Furdek Miksa, Balogh Béla pancsovai törvényszéki bírákat, Lösch Antal zombolyai, Szörényi Gyula alibunári, Halász Antal módosi járásbírákat, Rektórisz Károly nagybecskereki törvényszéki bírót, Kovács Kálmán, Schernhardt János, Békefy Iván nagyikindai törvényszéki bírákat, Szabó Béla nagybecskereki törvényszéki bírót, Tóth Antal, Barak Imre pancsovai törvényszéki bírákat, Lükő László nagyszentmiklósi, Boros Ferenc törökbecsei járásbírákat a király a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírákká, járásbírákká, illetve ügyészekké nevezte ki.

A király továbbá Kecskeméti Bálint pancsovai, Cziróni Gyula perlaszi, Kocsis Endre antalfalvi, Boross Gyula nagyikindai, Juhász Imre törökkanizsai, Gaszner Béla nagyszentmiklósi, Csernyánszky Sándor zombolyai, Lovas Mihály nagybecskereki, Takács Elek zombolyai járásbírói albirákat, Stancsich Árpád pancsovai ügyészt, Szó-

boszlai Zoltán kikindai törvényszéki albirót, Molnár Árpád dr. kikindai járásbírói albirót, Czenger Nándor nagybecskereki, Zombory Jenő kikindai királyi ügyészeket Csékmanek Rezső módosi, Tengler Jakab alibunári, Máthé Gyula törökkanizsai, Áts Nagy Ferenc perlaszi, Patay Béla törökbecsei járásbírói albirákat jelenlegi alkalmazásuk helyén, törvényszéki bírákká, járásbírákká, illetve királyi ügyészekké nevezte ki.

— **Március 15-ike.** Március 15-ike alkalmából, holnap délelőtt 10 órakor a nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban ünnepi istentisztelet lesz, amelyre hivatalosak a hatóságok, testületek és intézetek.

Az istentisztelet alatt a templomi ének- és zenekar Gruber Miséjét adja elő, Offertóriumra pedig Mercadante „Ave Verum” című trióját és Erkel „Himusz”-át adják elő.

A városi főgimnázium ifjúsága szintén lelkes ünnepélyvel adozik március 15-ike emlékének. Az ünnepély vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a szent mise után az intézet tornatermében.

A Messinger Karolin-féle leánynevelő-intézet Erzsébet ifjúsági önképzőkörre hasonlóképen szép ünnepélyvel ünnepli március 15-ikét, melynek műsora a következő: 1. Himnusz, énekl. az önképzőkör énekkara. 2. A szabadság napja, felolvassa Kalmár Ella tanf. hallg. 3. Magyarország 1848-ban. Irta Garay János, szavalja Kretovics Elek I. p. o. t. 4. Március 15-én. Irta Ábrányi Emil, szavalja Sierban Margit II. p. o. t. 5. Rákóczy induló, zongorán előadják: Rigó Sárika és Jakoby Hilda. 6. Március 15-én. Irta Ábrányi Emil, szavalja Kovács Ilonka III. p. o. tan. 7. Petőfi szobra, melodráma. Irta Szepessy László, szavalja Marek Tercsike IV. p. o. t. 8. Talpra magyar, énekl. az önképzőkör énekkara. 9. Szózat.

A nagybecskereki Eötvös-utcai állami elemi iskola március 15-iki ünnepélyének sorrendje: 1. Fel 9 órakor istentisztelet. 2. Kilenc órakor Himnusz, énekl. az ifjúság. 3. Megnyitó, mondja Bányai Jakab igazgató. 4. Kössetek koszorút. Irta Erdélyi Zoltán, szavalja Gerhard Teréz III. o. t. 5. Árpád sirja. Irta Petőfi Sándor, szavalja Frank Dezső III. B) o. t. 6. Talpra magyar, énekl. az ifjúság. 7. Ünnepi beszéd, tartja Beck Pál állami tanító. 8. Talpra magyar, szavalja Petrovics Deján IV. o. tanuló. 9. Kossuth Lajos azt üzen, énekl. az ifjúság. 10. Mi a haza. Irta Majtényi Flóra, szavalja Molnár Jenő III. o. t. 11. Előre. Irta Tóth Kálmán, szavalja Freund Miklós IV. o. t. 12. Szózat, énekl. az ifjúság.

A nagybecskereki „tanoncotthon” március 15-iki ünnepélyének sorrendje: Az ünnepély kezdődik délután 4 órakor. 1. Himnusz, énekl. az ifjúság. 2. Megnyitó, mondja Bányai Jakab állami iskolai igazgató, az otthon vezetője. 3.

kockáztatta a megjegyzés: „De nagypapa, tán történt valami Jacques-al?!”. Azután felkelt és az ablakhoz ment; az ablaküvegen át jól lehetett látni a zuhogó esőt, amint megvadult árként söpri végig az utcát.

„Csunya az idő odakünn!”

Az öreg mérgesen, ellentmondást nem tűrő hangon válaszolt: „A te bátyád romlik!” De valójában nyugtalankodni kezdett; Jacques pontosan betartotta mindig a szokásokat; késésének tényleg valami rendkívüli oka lehet csak. Vagy valami sürgős ügy tartotta vissza hivatalában, vagy a zivatar lepte meg és bemenekült valahová.

Olyan egy anyámasszony katonája is volt ez a fiú! Nem folyt ennek az ereiben vér, hanem répalé, ahogy a nép tartja. Russelot apó mindenáron katonát akart nevelni belőle: olyat, mint ő. De hiába: olyan félénk, barány természetű volt ez a fiú, mint a nagyanyja. Akár egy nadrágba bujtatott kis leány. Igazi iróniája a sorsnak! Egyáltalán nem fedez fel benne az ő harcias, nyugtalan, heves vérért; ez a szelid fiú hivatala csendjében lelta legnagyobb örömet és nem vágyódott egyébre, mint nyugodt, csendes életre. Hisz ő abban a korban ott feküdt Sebastopol sánczaiban, onnan hallgatta a feje fölött elsivító orosz ágyugolyákat és nem mert elaludni, mert az az átkozott hideg, ami ott volt, nagyon is kétségessé tette a felébredést. — De ha már egyszer így álltak a dolgok, hiába való volt a sopánkodás és Russelot apó nagy bölcsen nehezeltése jeléül nyugot sóhajtott és szomorúan nézett a falon lógó keresztjeire.

Jacqueline épp a konyhába készült, mikor

nyílt az ajtó és Jacques lépett az ebédőbe. „Bocsáss meg, nagypapa, szől lehorasztott fővel, de át kellett öltöznöm”.

„Elvárom, hogy ez többé meg ne történojjék”, felelt Russelot apó keményen. És mikor Jacques félénken meategetni kezdte magát, az öreg röviden szakította felbe: „Mentséget nem fogadok el!”

Nagy csendben ebédeltek. Hiába próbálta néha Jacqueline vidám nevetéssel vagy kedves csacsogással elfizni az egész ház szomorú hangulatát. „Mi lesz velem, sóhajtott magában, mikor épp ma estére készítettem azt a jó csokoládé krémet!”

E pillanatban megszólalt a csengő.

„Nézd meg ’anyom’, szölt az öreg.

Jacqueline mindjárt visszajött: „Egy rendőrbiztos van itt”. Halászpátdan ugrott fel helyéről az öreg. Mit keres ő nála a rendőrség?! Mit jelentsen ez?! Rémes gondolatok kavargtak fejében. Jacques elmaradása csak nem függ össze a váratlan látogatással? A rendőrség?! Hisz ez bünt és büntetést jelent!! Tán Jacquesért jönnek?! Jacquesot, az ő kedves gyermekét annyira elrontotta a rossz társaság, hogy most megtagadta volna azt a becsületét, lelkijóságát, amit oly nagy gondnal oltott belé!! Micsoda hibát követhetett el, hogy az ő sz hajának is pirulnia kell érte?!

Szigoruan nézett unokájára, de Jacques nyugodt maradt, pedig bűnös emeer ezt nem teszi. „Engedd bel!” dadogta az öreg, kissé már lecsillapodva.

„Russelot Jacques ur itt van?!” kérdezte a

rendőrbiztos. Görcösen kapaszkodott az öreg a székbe, hogy el ne essék; forgott körülötte az egész világ.

„Jacques, te szerencsétlen, mit tettél?!”

„Hogy mit tett?! — vágott ki a rendőrbiztos. — Mindjárt elmondom önnek, uram. Három fuldoklót mentett ki a vízből saját életének veszélyeztetésével! De ifjú barátom — szölt Jacqueshoz — ön nagyon is szerény; ha ombereim egyike véletlenül nem követi önt, akkor sohasem tudom meg az ön kitért. Engedje meg, hogy kezet fogjak önnel addig is, míg hivatalból megkapja a megérdemelt jutalmát.”

A rendőrbiztos eltávozott, az öreg ott állt szótlannul.

Tehát így áll a dolog! Hát mégis csak ugyanaz a vér folyik az ő unokájának ereiben, az a bátor, hősi vér, mely sohasem tagadja meg önmagát és amelynek csak alkalom kell, hogy megmutassa mivoltát. Büszke lehetett rá. Habozás nélkül tette meg kötelességét Jacques. Nem keresett feltűnést, sem hírnevet. Ez megkettőzi érdemét. Hisz amit Jacques megtett, azt ő is megtette volna, ő, a nagypapa: valamikor az ellenség sorsüzéből mentette ki egyik sebesült bajtársát és vele együtt az ezred zászlaját.

És ez a két hős, amint így egymással szemben állottak, némán is megértette egymást. Alig bírta visszatartani Russelot apó azt a két nagy könnyecpetet a szemében és hogy eltitkolja felindulását, egy kis pöröléssel tilt ismét vissza a székére: „Üljetek le! A dolog rendben van. De nézd, hogy nekem máskor ne gyere ilyen későn haza.”

Fordította: Pollerman Arthur dr.

Müncheni „Salvator-sör”

Ezenkívül a „Szent István-sör” is állandóan csapon van.

kapható egész március hónapban át.

Minden nap friss csapolás.

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.

Március 15., szavalja Borbély Jakab. 4. Ünnepi beszéd, tartja Büchler Hugó állami tanító. 5. Tapra magyar, éneklí az ifjuság. 6. Kossuth sirjánál, szavalja Benkőzi János. 7. Előre, szavalja Baráczius József. 8. Kossuth Lajos azt üzenté, éneklí az ifjuság.

Csernoch János ünneplése. Budapestről jelentik: A néppárt Zichy Aladár gróf miniszter elnöklésével értekezlet tartott, amelynek tulajdonképeni tárgya Csernoch János csanádi püspök ünneplése volt. Az értekezleten megjelent Zichy Nándor gróf is és a pártnak majdnem mindennik tagja. Buzáth Ferenc üdvözölte a csanádi püspököt s kérte, hogy jövőre se feledkezzen meg elvbarátairól és tarisa meg őket további jóindulatában. Csernoch János püspök meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért és biztosította barátait arról, hogy mindenkor hálás emlékezetében maradnak és barátsága megszűnni nem fog soha. A beszédet lelkes éljenzéssel fogadták, mire Csernoch a párt valamennyi tagját meghívta püspöki beiktatására.

Uj gazdasági tudósító. A m. kir. földmívelési miniszter Torontálvármegye párdányi járására Szánthó József csebzai lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

A csanádgyházmegyéből. Németh József püspöki helynök Bodor József újonnan felszentelt lelkészit kiségitő lelkész gyanánt Nagygábra nevezte ki.

A gyermeknap Nagybecskerekén. A Nagybecskerekén április 2-ikán és 3-ikán tartandó gyermeknap ügyében ma délelőtt fél 12 órakor Botka Béla főispán elnöklésével értekezlet volt a vármegyeháza főispáni kistermében. Az értekezleten részt vettek dr. Mihálovics Ödön és a jótékony nőegylet, dr. Mangold Samuné és izr. nőegylet, dr. Vászity Endrené és Mucsalov Ivánné a szerb nőegylet képviselőit, a vármegye részéről Jankó Agoston alispán, a város részéről dr. Perisics Zoltán polgármester, a közművelődési egyesület részéről dr. Vinczebidy Ernő igazgató és Somfai János titkár, a tanfelügyelőség részéről dr. Vértsey Gyula kir. tanfelügyelő, továbbá Mencer Lipót, Szalay József ev. ref. lelkész, az iparkamara részéről Weisz Izidor lovag, az iskolagyermekbarát-egylet részéről Wégling István és Büchler Hugó, az ipartestület részéről Kovács Ödön és Szilágyi Albert mint előadó. Az értekezleten a gyermeknap rendezésének előkészületeit vitatták meg.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter a szeged-nagykikinda-nagybecskerekeli egyesült helyi érdekű vasut részvénytársaság vasutjának Csóka állomásától a vasuti közlekedésre is berendezendő zentai közuti Tiszahid igénybevétele mellett a bácsabodrogvármegyei h. é. vasutak Zenta állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra kiadott előmunkálati engedélyt érvényét egy év tartamára meghosszabbította.

A városi előfogatóság. Az előfogatóságnak a folyó évre való kiadása tárgyában a városbázán ma délelőtt folyt a versenytárgyalás, melyen mindössze hárman vettek részt. Ezek közül Mosorinszki Ignya 11.000 koronát, Krpucsán Száva pedig, aki azelőtt 10 éven át volt előfogatós, most 8800 koronát kért. A legkedvezőbb ajánlatot 8500 koronával a jelenlegi előfogatós Vuin Lázsa tette.

Az állandó választmány ma délután tartott ülésében kimondta, hogy ezt az ügyet egyelőre leveszi a napirendről.

A szerb egyházi dalárdából. A szerb egyházi dalárda f. hó 17-én este választmányi ülést tartott, amelyen titkárnak Stefanovits István, pénztárosnak Nikolics Rélyin és könyvtárosnak Miucin György lett megválasztva. Dr. Várady Imre országgy. képviselő a február hó 23-án rendezett Beszéda költségeinek fedezéséhez 10 koronával hozzájárult, mely adományért az egyület vezetősége hálás köszönetét fejezi ki.

A rudolfsgnádi uj töltések. Lowieserl Imre központi főszolgabíró, aki a hét elején a rudolfsgnádi uj töltések felülvizsgálására a duna-öblözetbe elutazott, onnan visszatért. A főbíró beható vizsgálat után konstataulta, hogy a duna-öblözetben a szükségesnek mutatózó töltésor-

sítési munkálatok a védgátakat már annyira megerősítették, hogy minden további aggályt keltő jelenség elesik és semmiféle aggodalomnak helye nincsen.

Honvédek tavaszi szemléje. A m. kir. 3. honvédszázad parancsnoka egy törzestiszttel és az ezred főállatorvosával ma Nagybecskerekén időzött és a hatósági kiküldöttekkel együtt megtartotta a szokásos tavaszi löszemlést azon lovak felett, amelyek a 3. honvédszázad ezred állományából nagybecskerekeli és környékbeli vállalkozóknak lettek kiadva.

Táncvizsga. A nagybecskerekeli Messinger Karolin-féle leánynevelő-intézetben folyó hó 16-án délután 6 órakor tartják a bejáró és bennlakó növendékek táncvizsgáját. Tekintettel arra, hogy az intézet jótékony célt akar szolgálni, belépődíj 1 korona.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskerek anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek:

Házasság: Pajtaev János, gk. mészáros és Mészáros Emília ref.

Születések: Ilyin György, gk. napszámos, fia. — Weibl József, rk. p. ü. díjnok, fia. — Neazorov Lyubomir, gk. cipész, leánya. — Csontos György, rk. hajócsés, fia. — Nédics Velimir, gk. napszámos, leánya. — Gera Sándor, rk. téglagyári munkás, leánya. — Kolléth Ferenc, rk. földmives, fia. — Vajdics Lázár, gk. napszámos, fia. — Eleven József, rk. nyerges, leánya. — Ardelyean Szilárd, gk. csizmadia, leánya. — Radu Katalin, gk. cigány, leánya. — Polják István, ág. ev. vízihordó, leánya. — Pollák Adolf, izr. magtáros, fia. — Urbán, rk. szabász, leánya. — Patrics Milos, gk. földmives, leánya. — Terazki Miksa, rk. gépész, fia. — Szrdanov Iván, gk. földmives, fia és leánya.

Halálozások: Tóth Erzsébet, rk. 2 hónap, görcsök. — Zadim Viktor, gk. 2 napos, görcsök. — Pencz Éva, gk. 2 éves, tüdőlob. — Tyuresin György, gk. 14 éves tanuló, tüdővész. — Brecher Selma, izr. 12 hónapos, görcsök. — Mikity István, gk. 28 éves borbély, tüdővész. — Drndarszky Szvetozár, gk. 70 éves, tüdőgyulladás. — Csolita Radivoj, gk. 40 éves napszámos, tüdővész. — Pálkás Ferenc, rk. 27 éves mészáros, gümős béluhurut. — Özv. Petróczy Györgyné, szül. Hornyánszky Rozália, rk. 61 éves, köszvény. — Busch Vencel, rk. 80 éves ispán, aggkór. — Dankulov Radivoj, gk. 2 éves, hörghurut. — Korcsmáros Józsefné, szül. Lénárd Ágnes, rk. 65 éves, vesegyulladás. — Kátity Krisztina, gk. 23 éves, tüdőgyulladás. — Walcer Gáspár, rk. 58 éves magtárór, agyrázkódás. — Wagner András, rk. 68 éves korcsmáros, tüdőlob. — Ikity Vitályos, rk. 28 éves napszámos, tüdővész. — Szrdanov Szlavko, gk. 2 napos, életgyenge. — Özv. Neugrósch Mátýánsné, szül. Eisner Jozefna, izr. 76 éves, tüdőlob.

Elveszett. Folyó évi március 12-én a Mária Terézia-utcában egy lencsenagyasú briliánskő a foglaltalattal együtt a fülbevalóról le-törvén, elveszett. A megtaláló kéri, hogy azt a rendőrségnél átadja, hol illő jutalomban fog részesülni.

Az idegesség öl. Pusztul az emberiség! Ezt bizonyítja megdönthetetlen adataival a statisztika. Aki pedig a halálzási statisztika hátterébe tud pillantani, az meglátja a modern emberiség legveszedelmesebb ellenségét: az idegbajok külön-féle nemeit. Igen, a különféle idegességből származik a legtöbb ember betegsége. Balsorsát csak az kerüli ki, aki a villamos gyógymodot használja s elolvassa az Elektro Vitalizer orvosi rendelő intézet által (Budapest, Károly-körut 2, félmelet 50) kiadott ingyen könyvet a villamos gyógymodról. Ezen 80 oldalú könyvet mindenki ingyen és bérmentve kapja, ha lapunkra való hivatkozással e hírneves intézetnek egy levelező-lapot ír.

Halál egy dézsa vízben. Mint Makóról írják, Varga Imréné kiskirályhegyesi lakos a napokban nagytakarítást végzett szobájában. Erre az időre két éves Anna nevű kis leányát a ház előtt helyezte el. A kis leány egy darabig vigan játszadozott babaruháival. Egyszer az anya szokatlan csendet észlelt, mire a ház elé futott. Borzasztó látvány tárult itt eléje. Kis leánya valószínűleg a babaruhákat akarta kimoani, miközben beleesett a csurgó alatt levő körülbelül 30 liter tartalmú dézsába. A megrémült anya kirántotta ugyan gyermekét a vízből, ki még élt is akkor, de csakhamar meghalt.

Heti rovat.

— március 14.

Egy kis feminizmus.

Nagyságos asszonyom, összes rovataim kitartó olvasónője és egyéb okokból is nagyra-becsült barátom, a mai napon szives hozzájárulásával hátat fordítunk a mi kintő városunknak és elbolyongunk abba az ideális világba, amelyet önök, óh szép nők, gyönyörű kitartással ostromolnak — hiába. A feminizmus berkeibe teszünk egy kis kirándulást, ahol az egyenlőség napja ragyog és az emberi jogok csillagai tündökölnék. El ne fáradjon, nagyságos asszonyom, mert az utunk hosszú, az a táj túl van az óperenciás tengeren, ahogy a mesékben mondani szokás. Nekem pedig ezuttal ne kapazkodjék a karomba, mert két egyenlő erejű lény halad most egymás mellett, akik közül egyik sem szorul a másik támogatására.

A mesebirodalom kapuján Bedy-Schwimmer Róza fogad bennünket, aki e héten egy kis választói jogért tartott lelkes szónoklatokat a magyar parlament nagyjai előtt. Önagsága igen izléseesen öltözködik, a külseje megnyerő, bájos és csupa nőieség. A szeme pedig okos — de nőneműen. Ha egy ilyen nő a szája helyett a szemével tudna szónoklatokat tartani, az összes férfijogokat a férfaktól már rég elvonták volna és a vezérkari tábornokok is — a nagymamák lennének. Önagsága azonban kuriális stílusban és férfias gesztusok között a férfi megyőző hangjár, (de a nő falélek és titkos benső tagadásával) az új alapokra fektetett választói jogról mondott bombázó frázisokat, amikből az igazság igen tetszetős formában hontakozik ki, mondhatnám kecsesen, ahogy a nőemű igazságnak illik is megjelennie. Az igazságra azonban, sajnos, nem sokat adok, mert évek óta abban a megrögzött tévedésben szenvedek, hogy Thémisz istenasszonynak a fé szeme is — csak kacérságból van bekötve. Az igazság az, hogy vannak megosztható és oszthatatlan emberi jogok. A megélhetés egyes pályák választásának jogai — közös emberi jogok. Ezeket a jogokat a kényszerűség, a szükség, főleg az emberi nyomor tette oszthatókká. A művelődés, a tudás joga általános, mert az emberi lélek elé gátat emelni nem lehet. De az egész világon elenyészően csekély a modern tudás magaslatán álló nők száma, a fegyelmezett gondolkodású, a szellemi világukat logikus rendszerben élő nők még ritkaság számba mennek, a mai általános meggyőződés a nőben csak alacsonyabb rendű szellemi tulajdonságok fogalmát látja és a nő ebben a tényleges helyzetben, minemiségének maga akarta, szimpla megnyilvánulásával külügyi és nemzetgazdasági törvényeket — egyelőre legalább — nem alkothat. Bedy-Schwimmer Róza csak szavaljon kipirult arccal és nemes lelki lévvel a nőket megillető emberi jogokról. Mennél szebben szaval, annál inkább nő. De mennél több igazságot hangoztat, annál kevésbé van igaz. És mennél kevésbé hiszi el a saját igazságait, annál büszkébb lehet — női voltára. Mert a legtöbb nő szavalni tud, de tudni — nem tud és nem akar. Párizsban van egy közmondás: „Ces défauts de ces qualités”. Az örökké harcoló szép és okos nőre ez illik rá a legjobban.

Bizony én csak a szelídektű, okos és jó-ságos [matrónának, Ellen Keynek maradok szerény és hálás tanítványa és a meseirodalomban, amelybe most beléptünk, elébe viszem minden virágomat. A Ruth Bré érdekes profilja is csak azért érdekel, mert nyitott sisakja körül huncut kis fru-fruk játszadoznak és a Helene Stöcker gyönyörű igazságai is csak azért szépek, mert változatosak: ma az anyaság szentisége a nő legfőbb boldogsága, holnap véletlenül Georg Bernhard világít az agyába és rögtön ledönti az anyaság oltárát és már tömjénez is a női individualizmusnak, a gyermekektől ment női füg-

Alapítattott 1867.

Torontálvármegye legnagyobb kalapraktára.

Állandó raktár 20.000—25.000.

Telefonszám 213

LIPTAY DEZSŐ NAGYBECSKEREK

kalap- és uridivat-áruháza

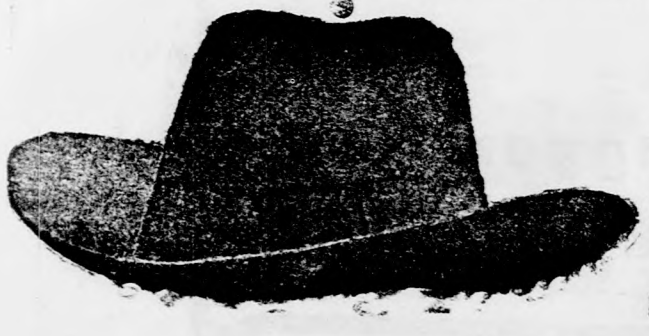
14-18.11

Tavaszi ujdonságok!

Tavaszi ujdonságok!

Paletok, Szines ingek, Nyakkendők, Plüstakarók,
Pellerini, Harisnyák, Utazó pléd, Botok,
Eszköpeny, Zsebkendők, Eszernyők, stb. stb.

Magyar, angol, francia és olasz gyártmány.

getlenségnek. De ha holnapután Kidd Benjamin vagy Bentham karjába ölti karját a támogatásra nem szoruló nő, ugy legközelebbi fulminans cikke, vagy harsogó szónoklata a jövő generáció érdekeiről fog ismét szólni, bizonyítékul annak, hogy minden igazság — még a legellentétebbek is — megmaradhat igazságnak, de női fej kell hozzá, amely valamennyit annak fogadja el. Az ideológia világában a kiküszöbölendő, de tetszetős tévedések részére jobb rakhelyet el se tudnék képzelni — a női fejnél.

Nelly Roussel-ről és a többi feminista-apostolról is kéne megemlékezni, de kevés a helyem — hál' istennek. De nehogy félreértessem: nem a feminizmus korszakalkotó kérdése az, amely a vele való komoly és beható foglalkozást meg nem érdemelné. Vannak azonban e küzdelemben donkizsotti hősnők, akik a női nem megtagadása, a nő férfisítása mellett vívnak apró és főleges tusákat, amelyeknél a hősnők prrimadonna hiusága sokkal fontosabb tényező annál a célnál, amelyet talán komolyan kivívni sem akarnak. Mert a férfijogokért — nők küzdenek, női lélekkel, amelybe a komolyságot olykor be lehet oltani, de amelynek egyik legfontosabb szervi része — a hiuság.

Nagyságos asszonyom, hazatérünk. Ön azzal a tudattal, hogy tévedek, én azzal a tudattal, hogy igazam van. Ön férfiasan akar kitartani igazai mellett, avagy talán — ebben is tévedek?
—odi.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, március 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban egyre csekélyebb érdeklődés mellett folyik a házszabályrevízió vitája. Alig van husz-harminc képviselő jelen s a felszólalók üres padok előtt beszélnek. Ma három szónoka is volt a revízióknak: kettő ellene, egy mellette. Egy óraker az interpellációkra tértek át. Az ülést Náva y Lajos alelnök nyitja meg s a jegyzőkönyv hitelesítése után fölolvassák az interpellációs könyvet, a melybe három interpelláció van bejegyezve.

Az elnök javasolja, hogy a Ház 1 óraker térjen át az interpellációkra.

Bozóky Árpád viszont azt kéri, hogy már 12 óraker következzenek az interpellációk, mert az ülés különben nagyon elhúzódik.

A Ház azonban az elnök javaslata szerint határoz.

Következett a házszabályrevízió vitájának folytatása.

Mihályi Tivadar nemzetiségi kezdi ma a vitát s a házszabályrevízió ellen beszélve, Nagy Emil indítványának elvetésével Polit Mihály határozati javaslatához csatlakozik.

Sucsú János nemzetiségi hasonló szellemben beszél.

Vizy Ferenc a házszabályrevízió mellett beszél s azt mondja, hogy annak már csak azért is jónak kell lenni, mert a nemzetiségek nagyon tiltakoznak ellene. Elfogadja Nagy Emil indítványát.

Itt az elnök a vitát kedvre halasztja. Lengyel Zoltán kéri, hogy kifejezetten mondassék ki, hogy a képviselőház hétfőn, március 15-ikének emlékezetére nem tart ülést.

Az elnök azt természetesnek mondja, mire áttérnek az interpellációkra.

Először Wekerle Sándor miniszterelnök felel Hodzsa Milánnak a Baranya—Szabolcs környéki bányamunkások szakszerveletének feloszlata miatt történt interpellációjára s kijelenti, hogy a szakszervelet azért kellett feloszlanni, mert a tagok befizetését igazgató célokra használták föl.

Hodzsa Milán felszólalása után a Ház a választ tudomásul veszi.

Ezután ugyancsak Wekerle Sándor miniszterelnök válaszol Prics Vratoszlav, Bozóky Árpád és Becsey Károly régebbi interpellációira, amit a Ház szintén tudomásul vesz.

Molnár Ákos a londoni magyar kiállítás ügyében interpellálja a kereskedelmi minisztert.

Az interpellációt kiadják a miniszternek.

Most következik Bozóky Árpád interpellációja Aehrenthal külügyminiszternek az osztrák delegációban tett legutóbbi nyilatkozatai miatt és Hencz Károly interpellációja a tegnapi fővárosi tüntetések miatt.

Ezekre az interpellációkra a miniszterek nyomban válaszolnak, de lapunk zártakor még Wekerle Sándor beszél az Aehrenthal ügyben és az ülés folyik.

A horvát országgyűlés elnapolása.

— Nagy botrány a horvát képviselőházban. —

Budapest, március 14. (A „Torontál” ered. távirata.) Zágrábból sürgönyzik: A horvát országgyűlés ma rendkívül botrányos jelenetek és verekedések közben királyi kéziratral elnapolták.

A horvát képviselőház mai ülését délelőtt fél 11 óraker nyitotta meg Barsics Erazmus korelnök.

Alig hogy a megnyitást jelző szavai elhangzanak, egy osztálytanácsos jelenik meg s levelet nyújt át az elnöknek.

Az elnök átveszi a levelet s jelenti, hogy királyi kézirat érkezett.

Erre pokoli lárma és ordítózás tör ki: — Nem hallgatjuk meg! Abzug! Függeszszük föl az ülést. Le a bánnal! stb. kiáltások hallatszanak.

A Starcevic-pártiak összevesznek a koalíciókkal. A két párt szidalmazza egymást, majd ököllel rontanak egymásra s pofozkodás keletkezik.

Az általános zürzavar és veszekedés közepette az elnök maga felolvassa a királyi kéziratot, amely a horvát országgyűlést bizonytalan időre elnapolja.

Az elnök azután lemegy az emelvényről, miközben a teremben folyik a tumultus s csak jó sokára ér véget a botrány s a képviselők rendkívül izgalomban oszolnak szét.

Orosz nagyherceg Bécsben.

Budapest, március 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik,

Mihajlovics Szergiusz orosz nagyherceg ma Bécsbe érkezett. A pályaudvaron Ferenc Ferdinánd trónörökös, udvari és katonai méltóságok, valamint az orosz nagykövetség tagjai fogadták. A fogadás után a nagyherceg a Burgba hajtatott, ahol mint a király vendége lakik.

Véres tüntetés a fővárosban.

Budapest, március 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este véres tüntetés volt a fővárosban az általános választói jog mellett. Ugyanis a munkásszakszerveletekből mintegy ezren összegyűlekedtek az Erzsébet-köruton s a függetlenségi párt helyisége elé akartak vonulni, hogy ott tüntessenek az általános választói jogért. A tüntetőket a nagyszámú rendőrség azonban megakadályozta abban és széttaszította a tömeget. Erre a tüntetők kisebb csoportokban a nyugati pályaudvarnál ismét összegyűlekedtek, majd itt számban megnövekedve a VII. kerületi függetlenségi párt Almássy-téri helyisége elé vonultak s beverték a párthelyiség összes ablakait. A rendőrség innen is elűzte őket, mire a tüntetők tovább vonultak s utközben egy csomó ablakot és kirakatot beverték. Kerülő utakon a Kossuth Lajos-utcába gyűltek megint össze s ott beverték a nemzeti kaszinó és az országos kaszinó ablakait. A Károly-körutról nagyszámú lovas és gyalogos rendőr támadt rájuk, a tüntetők azonban szembeszálltak a rendőrökkel s közáport zudítottak rájuk, sőt revolverrel lövöldöztek. Valóságos harc támadt a tüntetők és a rendőrök között, miközben számosan megsebesültek. Közöttük egy rendőrellenőr kődobástól szenvedett súlyos sebet, egy rendőrnök pedig golyó furta át a karját. A rendőrség végre is szétverte a tüntetőket s harminchatot közülük letartóztatott. A fővárosban egész éjjel erős őrszolgálatok cirkáltak.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23 70 —
Buza (októberre 1908.)	19 62 —
Rozs (áprilisra 1908.)	21 30 —
Rozs (októberre 1908.)	17 32 —

Minek szenvedjen Ön,

ha a WEIDHAAS-féle gyógymód által

ASZTMA **HÖRGHURUT,
TÜDŐBAJ,
TÜDŐVÉRZÉS,
GYOMORBAJÁT**

megszüntetheti?

Ez a gyógymód ezeknek szerzett enyhülést és végül teljes gyógyulást, kik állapotuk javulásában már nem bíztak és kiket az orvosok feladtak; urhölgy Budapesten, Fekete Zsigmond ur Budapesten, Szkalicza József ur Kismácsédon, Erasmus Borbála urhölgy Grabácson stb. sok évi szenvedésüktől megszabadultak.

Titkos szerekhez semmi köze, sőt ellenkezőleg, a hogy ma mutatják be a betegnek, a természetes gyógymód terén elsőrangú tekintélyek tanulmányának és azoknak a tapasztalatoknak eredménye, melyeket sok évi gyakorlat alatt

több mint 50,000 betegen,

kik hasonló bajokban szenvedtek, gyűjtöttünk.

Különösen kiemelendő az, hogy ámbár ez a gyógymód sokkal hatásosabb, mint bármiféle más kezelés, mégis rendkívül olcsó, úgy hogy, amiről a betegek jelentéseibe való betekintés után bárki is meggyőződhetik, minden rendű és rangu egyének használhatják.

Kérje levelezőlapon a „Spiro spero” (Mig lélegzel, remélj) füzetet, meg tudhat belőle mindent és láthat benne számtalan hála- és elismerő-nyilatkozatot. Azonnal megküldi

teljesen ingyen

a „SPIRO SPERO” gyógyintézet
— DRESDEN - NIEDERLÖSSNITZ, Schulstrasse. 120. —

M e g h i v ó.

„Az alibunári járási hitelszövetkezet” (korlátolt felelősséggel)

1908. évi március hó 22-én, délelőtt 10 órakor tartja Alibunáron a községi leányiskolában

X. évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tisztelt tagjait ezennel meghívja

Dr. Korsós Elemér, vezérigazgató.

T á r g y s o r o z a t:

289—1.1

1. Az 1907. évi mérleg-, veszteség- és nyereség-számla előterjesztése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1907. üzleti évről s a felmentvény megadása fölötti határozathozatal.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. 1 igazgatósági tag választása.

Vagyon.

M é r l e g - s z á m l a.

Teher.

1	4	Leltár	—	—	—	—	—	1050	—	1	64	Üzletrészek*)	—	—	—	—	—	—	—	—	123698	50
2	15	Kötvények	—	—	—	—	—	3200	—	2	82	Tartalékalap	—	—	—	—	—	—	—	—	33796	11
3	28	Oszták-magyar bank	—	—	—	—	—	206	30	3		Az 1907. évben befolyt be-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	31	Perköltség	—	—	—	—	—	39	78	4		lépési díjak	—	—	—	—	—	—	—	—	137	50
5	40	Ingatlan	—	—	—	—	—	72	70	4		10% javadalmazás	—	—	—	—	—	—	—	—	854	43
6	81	Váltótárca	—	—	—	—	—	334615	—	5	79	Takarékbetétek	—	—	—	—	—	—	—	—	101799	91
7	66	Pénztár állomány	—	—	—	—	—	3295	92	6	10	Betétkamat adó	—	—	—	—	—	—	—	—	405	99
										7	25	Adomány	—	—	—	—	—	—	—	—	135	70
										8	12	Átmeneti kamat 1908. évre	—	—	—	—	—	—	—	—	2737	77
										9	74	Visszszámított váltók	—	—	—	—	—	—	—	—	72000	—
										10	69	Igazgatósági jutalék	—	—	—	—	—	—	—	—	854	43
										11		Tiszta nyereség	—	—	—	—	—	—	—	—	6059	36
																					342479	70
																					342479	70

Tartozik.

N y e r e s é g - é s v e s z t e s é g - s z á m l a.

Követel.

1	4	Leltári leírás	—	—	—	—	—	120	—	1	65	Kötvénykamat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	11	Betétkamat adó	—	—	—	—	—	479	10	2	68	Váltókamat	—	—	—	—	—	—	—	—	153	22	
3	72	Adó	—	—	—	—	—	3177	19	3	80	Késedelmi kamat	—	—	—	—	—	—	—	—	25600	81	
4	37	Házbér	—	—	—	—	—	320	—												526	94	
5	46	Betegsegélyző pénztár	—	—	—	—	—	30	24												—	—	
6	49	Betétkamat	—	—	—	—	—	4791	01												—	—	
7	75	Fizetések	—	—	—	—	—	3140	—												—	—	
8	76	Üzleti költségek	—	—	—	—	—	401	51												—	—	
9	77	Visszszámított váltókamat	—	—	—	—	—	5553	70												—	—	
10	67	Kétes követelések	—	—	—	—	—	500	—												—	—	
11	81	Tartalék-alap 10% javadalmazása	—	—	—	—	—	854	43												—	—	
12	69	Igazgatósági jutalék	—	—	—	—	—	854	43												—	—	
13		Tiszta nyereség	—	—	—	—	—	6059	36												—	—	
																						26280	97
																						26289	97

Alibunár, 1907. évi december hó 31-én.

Kraesunov Aurél, könyvelő.

I g a z g a t ó s á g:

Dr. Korsós Elemér s. k., vezérigazgató.

Krszties György s. k.

Mohaup Gyula s. k.

Jovanovics Tima s. k.

Oreshkovics Frigyes s. k.

Jelen mérleg-, nyereség- és veszteség-számlát a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva, teljesen megegyezőnek találtuk.

F e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g:

Engels Fülöp s. k., elnök. Dr. Anca Péter s. k. Ambrus József s. k. id. Sántha Gyula s. k. Miatov Rada s. k.

*) Üzletrész-számla:

V. évtársulat	4 tag	4 üzletrész	388 kor. 27 fillér.
VI.	310	769	63.406
VII.	298	400	28.284
VIII.	210	314	16.804
IX.	151	297	10.269
X.	141	282	4544
1114 tag 2068 üzletrész			123.698 kor. 50 fillér.

WEITERSCHAN JAKAB.

Fűzlet Hunyadi-utca,
fiók-üzlet Német- és Aradáci-utca sarkán

Ajánl gazdagon felszerelt anyag- és fűszerárú
oltkeik kívül

a tavaszi vetéshez friss magféléket, egymint:
Lucerna, angol fokfű, valódi oberdorfi répa-
magot, mindenféle főzelék- és virágmagot
a legjobb kelési minőségben.

== Raffia, kékkő a legjobb minőségben. ==

Föld- és facadfesték, lakk, bronz, olaj- és
olajlakk-festék, emallak, brunolin.

== Kőműves- és festőcsetek. ==

Állandó raktár cement, portland, mész, ház-
tetőlemez, kátrány, karbolneum, kocsi-
kenőcs és gépolajban.

Saját termésű

bor és törköly-pálinka.

Ásványvizek nagy raktára.

== Friss töltés! ==

143-52.7

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK
KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBEN

1129/1908. sz. Az antalfalvai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Tomasovác községben üresedésbe jött
községi írnok-végrehajtói állásra pályáza-
tot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást
elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényü-
ket, eddigi működésüket igazolva, f. évi
március hó 25-ig hozzám nyujtsák be.

Az írnok-végrehajtó fizetése 1000 kor.

Antalfalva, 1908. évi márc. 7.

Zsiross Imre,

főszolgabíró.

270-33

Gőzkazán

59⁰⁴ m² fűtőfelülettel, Belleville-rendszerű, vizesöves, továbbá egy
Tangye-féle 30 eff. HP. magasnyomású

== gőzgép ==

olesón eladó. == A kazán és gőzgép jelenleg üzemben van.

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ ÉS FIAI,
NAGYBECSKERÉK.

(269-3.)

Vetőbüköny, vetőburgonya, marhasó (sajtolt darabokban is)

ÖzV. Guttman Jakabné és Fiaival
NAGYBECSKERÉK.

Telefon 96. sz.

228-3.3

Telefon 96. sz.

Valódi brünni szövetek

• az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre. •

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-18 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhá-	1 szelvény 12 korona
hoz (kabát, nad-	1 szelvény 15 korona
rág és mellény)	1 szelvény 17 korona
elégendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20 - K.-ért,
szintúgy felöltözővetet, turistalódent, selyem-
kamagart stb. stb. gyári áron küld a mint meg-
bízható és szolid cég mindenütt ismert posztó-
gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári áron rendel meg, igen jelentékeny.
Szabott, legolcsóbb árak. Ürjási választék.
Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
rendelésnél is, teljesen friss áruban.

223-405

Ma és minden nap

VÁSZÓ zenekara

== nagy ==

hangversenyt

tart a RÓZSA-szálloda

== kávéházában. ==

274-x.4

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az
összes rovarokat gyorsan
és alaposan kipusztítja;
üvegben -30, -60, 1.-
és 2.- koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen üvegek-
ben -40, -80, 1.20, 2.60 és
5 - koronáért kapható minden
jobb drogériában, fűszer- és fes-
ték-kereskedésben, ahol Tirgram-
Plakátok ki vannak függesztve.
Ügyeljünk a TIRGRAM névre.

Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

778-20.6

OH JAJ!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

ÉLJEN!

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. - Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger-mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Kapható: Nagybecskerek: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármán, Kellner József,
24-12.11 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

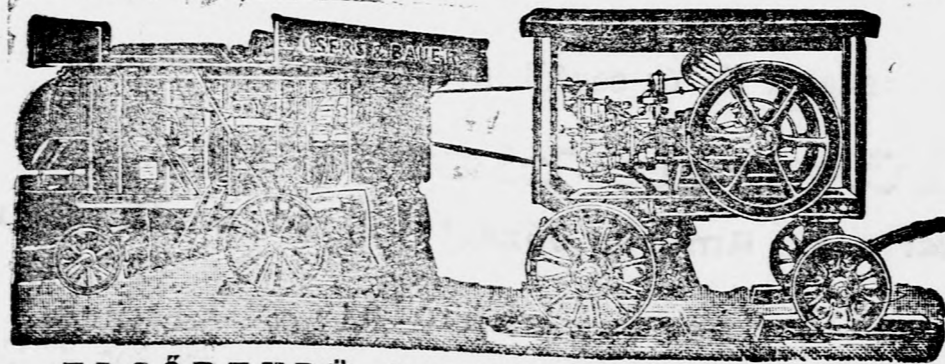
OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmanlozky-utca 18. • • • WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83.

Benzinlokomobilok,
benzinmotorok,
szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzem-
ereje. Üzemköltség óra-ló-
erőként 2-3 fillér. Több
száz telep üzemben. Kedvező
fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel
díjmentesen szolgátunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket:

Schloss János és Társai Szászváros 8 HP. cséplő szerelvény
Magosi János és Fiai Monor (tanyák) 6 HP.
Papp János Iktárosberény 8 HP.
Nagy J. Pál Bogár 6 HP.
M. Pál Leván, Órda (Bogár mellett) 4 HP.

Takács Imre malomtulajdonos, Páztó 75 HP szivógáz-telep
Stenger Vilmos Nagytopóvecz 50 HP.
Rosmann Samu Mocs (Kölcsm.) 40 HP.
Herczeg József Magyarbányász 30 HP.
és még számos nagy uradalomba. 88-51.8

2267. sz. 1908.

250-22

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idel Temesvári Szent-József

országos vásár

t. é. márc. 19. bezárólag márc. hó 23-ig
fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vá-
sárra március 19-től, csütörtökön reggeli
5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1908. évi február hó 18-án.

A városi főkapitányságtól:
BEE FERENC, főkapitány.

75 hold legelő

a bókai határban az 1908. évre juh- vagy szarvasmarhalegelőnek bérbe adható.

222-3.3

Bővebbet

Probst Istvánnál,
Torontál-Szécsányon.

Amor

higiénikus mosdó-pasztillát férfiak, nők egyaránt használják.

Dobozba I korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Detsinyi Frigyes

Budapest, V., Marokkói-utca 2. sz.

213-10.9

A világ legjobb

cigaretta papirjai

mégis csak a

„Les Dernières Cartouches“

extra et vergé

„Mizpah“ vergé

„Ramses“ vergé

„Le Zouave“ vergé

a világhírű cigarettapapírgyár

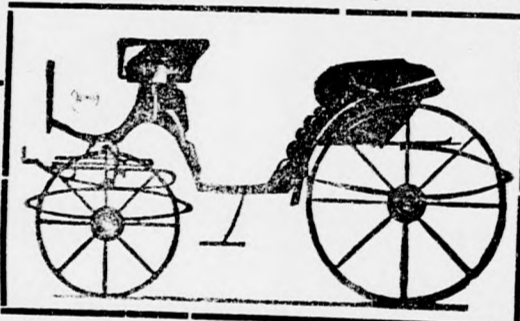
Braunstein Frères, Paris.

Saját papírgyára CASSICOURTBAN Mantes mellett (Franciaország).
Alapítva 1878. 17-21-11

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyebet) készítek a legújabb mód szerint, valamint javítok olcsón és gyorsan, szintugy jutányosan cserélek be ócskát újak fejében. E szakmába vágó kovács-, bogár- és nyerges-munkát szintén elvállalok.

Amend Ferenc kocsigyártó **Nagybecskerek**, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben.

Versenyképesség!

Versenyképesség!

18-24.11

Meiszner Ede kocsikovács, okl. patkókovács **Nagybecskerek**, a régi kórház átellenében.

Elvállalok mindenféle hintó, halottaskocsi stb. újdonságok készítését, valamint javítását is a legelőnyösebb árak mellett.

Miután eddig nagyobb kocsigyárakban működtem, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelek s kérem a nagyérdemű közönség támogatását.

Szabad kézből

ELADO

a koronautcai 559. számú

HÁZ

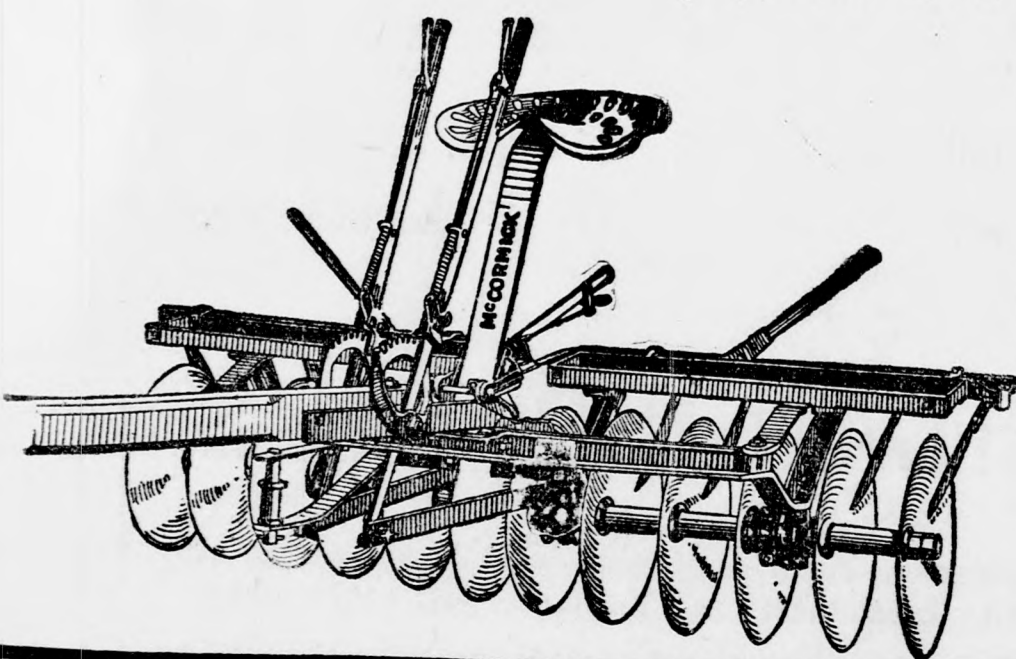
20-x.11

Tulajdonos

Nagybecskereki takarékpénztár.

Vezérképviselői a

Hofherr és Schrantz cséplőgépgarnitúráinak és gazdasági gépeinek
Ganz és Tsa r. t. motorai, malomberendezései és gőzekéinek
Mc. Cormick aratógépei és gazdasági gépeknek.

Cséplőgépek átalakítása a legújabb szerkezetre.

Locomobilok átalakítása magánjárokra.

— Javítások, öntvények gyorsan és olcsón elkészítetnek. —

Technikai cikkek, olajok, tömör zsír a legjobb minőségben.

Iroda: Telefon 106.

Gyár: Telefon 51.

Nagybecskereki gépgyár vas- és fémöntőde

Braun és Prandell.

15-15.11

LENHARDT ANTAL

első torontáli hangszerkészítő és húrfonó raktára
NAGYBECSKEREK,

Hunyadi-(fő-)utca. Korona szállóval szemben.

T. c.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az „első torontáli hangszer-üzletem és műhelyem“ f. évi március hó 3 án Nagyikindáról Nagybecskerekre, Hunyadi-(fő-)utca, a „Korona“-szállóval szemben helyeztem át.

Üzletem és műhelyemet lényegesen nagyítottam, hol mindennemű és minőségű hegedűk, bőgők, tamburák, trombiták, dobok, klarinétok, fuvolák, citerák, gitárok, gramofonok, nagy zene-automaták, harmonikák, ocarinák, költartatók, iskolák, tokok, ugymint a legfinomabb bel- és külföldi bel-, selyem- és acélhúrok és az összes hangszereknek minden kellékei és alkatrészei folyton nagy választékban vannak.

Javítások mindennemű hangszeren szakszerűen és jutányosan eszközöltetnek.

Támazkodva a 20 év alatt tapasztalt szaktudományaimra, melyeket Stowass r. J. csász. és kir. udvari hangszergyárban Budapesten, továbbá Szegeden, Bécsben és több városban Németországban, ugymint a 7 évi nagyikindai önállóságom alatt szereztem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönségnek e szakmában minden tekintetben megfelelni fogok.

Abban a reményben, hogy Nagybecskerek és környéke n. é. közönsége is az egész délmagyarországi bevőközönségemhez csatlakozni fog, kérem szives bizalmát

(276-52)

Lenhardt Antal, hangszerkészítő.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestőntünetek, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi-szermok évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szereztek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll“ feliratu ónozzal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzvény, csúsz és meghülés egyéb következményeinek legismertebb népszere.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

10-22.11

Főszékhely

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárban tessék hadrosoltan MOLL A. aláírásával és védjegyeivel ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszer-táraiban.

503/1903. sz. Czrepaja község előjáróságától.

Hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy Czrepaja község tulajdonát képező 14619 holdnyi területen gyakorlandó

vadászati jog

f. évi július hó 1-től számítandó 6 (hat) egymásután következő évre, vagyis 1914. évi június hó végéig Czrepaja község-házánál f. évi április hó 7-en d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legelőbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 285 korona.

A többi feltételek a község-házánál bármikor, az árverés napján is megtekinthetők.

Czrepaja, 1908. évi március hó 12

281-2.1

Község-előjáróság.

287/b-10.1

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszert a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÉME

Páratlan és csodás hatású.

Órakedjünk tisztázatkodni!

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májtoltot, pattanást, bőrtakát (Mittesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja. Tűt és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hőgyörp (3 színben) 1.20 korona, Margit-szappan 70 fill., Margit-lögpép 1 korona, Margit-areviz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Főraktár Nagybecskereken
Benkovich Mihály, Basch Ernő, Jakobi Armin és Kellner József gyógyszerészeknél. Melkuhn Dezső drog.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve — kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szóda-vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. — Megbízható, szigorúan lelkismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ASVANY-ES GYOGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

— Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. — Elsőrendű asztali víz! — Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő.

Sztrógonyim Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 13. szám.

Ügyeshelyi képviselők keresetnek.

Kämpfner Dániel
mechanikus NAGYBECSKEREK,
József-Főherceg-utca 5., a nagyhídnál.

Elvállalok házcsengetyűk és házitelefonsok berendezését.

Kerékpárok, írógépek, varrógépek, gramofonok, kötőgépek javítását

és mindennemű a szakmába vágó munkákat szavatolás mellett pontosan elvégzek.

Házcsengetyűk fentartását évi általány ellenében eszközölöm.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított házi-szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvények, oszónál és meghülésnél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Szöllőkaró.

Mindennemű épületfa, lécs és deszka. Szerszám-, bográr-, mű- és tűzifa. Szén és kovácszén.

(256-12.4)

Kapható:

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek,

Korona-utca, Gizellapart és Aradáci-utcai raktáraiban.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.